

RETTENS DOM (Tredje Afdeling)
26. oktober 1994

Sag T-18/93

**Antonio Marcato
mod
Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber**

»Tjenestemænd – annullationssøgsmål – formaliteten – endelig bedømmelsesrapport – forsinkelse ved udfærdigelsen – forfremmelse – afslag på optagelse på listen over tjenestemænd, der findes mest fortjent til forfremmelse – erstatningssøgsmål – økonomisk tab – ikke-økonomisk tab«

Fuldstændig gengivelse på fransk II - 681

Angående: Påstand om

- annullation af sagsøgerens bedømmelsesrapport for perioden 1. juli 1985 – 30. juni 1987, således som endeligt udfærdiget af appelbedømmeren den 24. april 1992
- erstatning for sagsøgerens økonomiske og ikke-økonomiske tab.

Udfald: Kommissionen tilpligtes at erstatte det ikke-økonomiske tab, som sagsøgeren har lidt, og frifindes i øvrigt.

Resumé af dom

Sagsøgeren, der er tjenestemand i lønklasse B3, nu på pension, anfægtede sin bedømmelsesrapport for perioden 1. juli 1985 -- 30. juni 1987 og begærede den forelagt for appelbedømmeren og derefter for Det Paritetiske Bedømmelsesudvalg, (herefter benævnt »Bedømmelsesudvalget«) til udtalelse. Om end det ikke delte sagsøgerens kritiske vurdering af hans bedømmelsesrapport, anmodede Bedømmelsesudvalget appelbedømmeren om at vurdere bedømmelsen på ny, og den »endelige« bedømmelse blev udfærdiget den 10. juni 1991.

Den 31. juli 1991 indgav sagsøgeren en første klage over den endelige bedømmelse, som på ny blev imødekommet ved en udtalelse fra Bedømmelsesudvalget af 9. december 1991. Klagen blev taget til følge af generaldirektøren for Generaldirektoratet for Personale og Administration, og den nye endelige bedømmelse, der trådte i stedet for den tidligere, blev udfærdiget den 24. april 1992.

Den 13. juli 1992 indgav sagsøgeren en anden klage over denne sidstnævnte afgørelse vedrørende appelbedømmelsen og den endelige bedømmelsesrapport, idet sagsøgeren fandt, at den var utilstrækkelig begrundet og ikke var i overensstemmelse med Bedømmelsesudvalgets henstillinger.

Den 8. oktober 1992 besluttede ansættelsesmyndigheden, uden at have taget stilling til klagen af 13. juli 1992, at sagsøgeren ikke skulle optages på listen over tjenestemænd, der fandtes mest fortjent til en forfremmelse til lønklasse B2 i regnskabsåret 1988. Denne afgørelse påklagede sagsøgeren ved klage af 3. februar 1993, der blev afvist.

Sagsøgeren havde i mellemtiden, nemlig den 6. november 1992, modtaget kopi af en notits fra formanden for Bedømmelsesudvalget, hvoraf det fremgik, at udvalget havde fundet, at appelbedømmelsen ikke fuldt ud tog hensyn til udvalgets udtalelser,

og at hans klage derfor var begrundet. Denne klage blev afvist ved afgørelse af 18. december 1992, som sagsøgeren modtog underretning om den 2. februar 1993.

Den 3. februar 1993 indgav sagsøgeren en tredje klage vedrørende den ovennævnte afgørelse af 8. oktober 1992, der hævdedes truffet på grundlag af et ufuldstændigt sagsmateriale, idet bedømmelsen for 1985-1987 stadig var genstand for en klagesag. Sagsøgeren har ikke anlagt sag vedrørende afvisningen af denne tredje klage.

I – Påstanden om annullation af bedømmelsesrapporten af 24. april 1992

1. *Formaliteten*

Retten bemærkede for det første, at annullationspåstanden kunne påkendes, idet en bedømmelse udgør en akt, der indeholder et klagepunkt. For det andet kunne Kommissionen ikke gøre gældende, at sagsøgeren savnede søgsmålsinteresse med den begrundelse, at han under alle omstændigheder ikke ville være blevet optaget på listen over de mest fortjente tjenestemænd med henblik på forfremmelse, selv om der havde foreligget en anden bedømmelsesrapport for Forfremmelsesudvalget, hvori der var taget hensyn til Bedømmelsesudvalgets udtalelser, eller selv om en bedømmelsesrapport overhovedet ikke havde foreligget. Retten fastslog, at Kommissionen ikke havde ret til på denne måde at foregribe den udtalelse, som Forfremmelsesudvalget ville have afgivet, såfremt det havde været i besiddelse af en anden bedømmelsesrapport. I øvrigt fremgik det ikke af nogen af dokumenterne i sagen, at sagsøgeren ikke måtte komme på listen over de mest fortjente tjenestemænd. For det tredje bemærkede Retten, at den omstændighed, at sagsøgeren ikke havde anlagt sag med påstand om annullation af Kommissionens afvisning af hans klage af 3. februar 1993, ikke nødvendigvis fratog sagsøgeren en retlig interesse i annullation af den afgørelse, hvorved hans bedømmelse blev fastlagt. Rent bortset fra at enhver tjenestemand har en ideel interesse i, at hans bedømmelsesrapporter udfærdiges forskriftsmæssigt, havde sagsøgeren nemlig en tilstrækkelig retlig interesse i at anfægte den omtvistede afgørelse, eftersom en eventuel annullation af den omtvistede bedømmelse på grund af et særligt groft forhold kunne foranledige, at afgørelsen af 8. oktober 1992, der såvel i forhold til sagsøgeren som i forhold til tredjemænd var uden retsvirkninger, blev trukket tilbage, eftersom det ville fremgå af den nye bedømmelsesrapport, der måtte udfærdiges med henblik på opfyldelse af dommen, at den nævnte afgørelse var

blevet truffet på grundlag af åbenbart urigtige omstændigheder og oplysninger (præmis 26-29).

Henvisning til: Domstolens dom af 17. marts 1971, sag 29/70, Marcato mod Kommissionen, Sml. s. 37, org. ref.: Rec. s. 243, og af 28. oktober 1982, sag 105/81, Oberthür mod Kommissionen, Sml. s. 3781.

2. Realiteten

a) Anbringendet om tilsidesættelse af bedømmelsesproceduren

Retten bemærkede, at bedømmelsesprocedurernes langvarighed og de talrige forsinkelser under proceduren ikke i sig selv kunne påvirke bedømmelsesrapportens lovlighed (præmis 36).

Henvisning til: Domstolens dom af 1. juni 1983, forenede sager 36/81, 37/81 og 218/81, Seton mod Kommissionen, Sml. s. 1789.

b) Anbringendet om tilsidesættelse af loyalitetsprincippet og princippet om god forvaltningsskik

Efter fast retspraksis er den retlige prøvelse, som Fællesskabets retsinstanser foretager af bedømmelsesrapporters indhold, begrænset til en prøvelse af, at fremgangsmåden er forskriftsmæssig, at de faktiske omstændigheder er materielt rigtige, samt at der ikke foreligger en åbenbar fejlbedømmelse eller magtfordrejning. Retten bemærkede endvidere, at appelbedømmeren helt uafhængigt skal undersøge den første bedømmers vurderinger. Appelbedømmeren kan derfor, såfremt han finder det påkrævet, frit stadfæste den første bedømmers vurdering (præmis 45 og 46).

Henvisning til: ovennævnte dom i sagen Seton mod Kommissionen.

Retten fandt, at de generelle vurderinger i den anfægtede bedømmelsesrapport lå tilstrækkelig tæt op ad vurderingerne i den oprindelige bedømmelse og i hvert fald ikke viste en væsentlig eller blot mærkbar forringelse af bedømmelsen af sagsøgeren, som under hensyn til de af denne påberåbte principper kunne gøre rapporten ulovlig. Herefter fandt Retten ikke anledning til at tage stilling til det mellem parterne omtvistede spørgsmål om, hvorvidt bedømmelsen i appelleddet og de forskellige administrative procedurer, som tjenestemanden har adgang til, i forhold til denne kan føre til en dårligere bedømmelse i appelleddet end den, der er givet af den første bedømmer (præmis 49).

Retten bemærkede endvidere, at sagsøgerens anbringender, ifølge hvilke der dels skulle være fremsat ærekrænkende udtalelser om ham uden hans vidende i Forfremmelsesudvalget, dels, at det var kommet ham til skade, at der var en spændt situation mellem Revisionsretten og den tjenestegren i Kommissionen, hvor han udførte sit arbejde, ikke var ledsaget af nogen som helst oplysning, som gjorde det muligt at bedømme deres berettigelse og på dette grundlag konstatere, at appelbedømmeren havde tilsidesat loyalitetsprincippet og princippet om god forvaltningsskik (præmis 50).

Det fulgte af det anførte, at det andet anbringende måtte forkastes (præmis 51).

c) Anbringendet om magtfordrejning

Retten bemærkede, at dette anbringende måtte forkastes, eftersom sagsøgerens anbringender ikke var underbygget af noget, der gjorde det muligt at bedømme deres rigtighed, og da det især ikke fremgik af udtalelserne fra hans overordnede – på grundlag af objektive, klare og samstemmende indicier – at appelbedømmeren ved udfærdigelsen af den anfægtede bedømmelsesrapport havde anvendt sine beføjelser til andre formål end dem, af hensyn til hvilke disse beføjelser var blevet tildelt ham (præmis 54 og 55).

II – Påstanden om erstatning for det af sagsøgeren påståede tab

1. *Formaliteten*

Retten bemærkede, at kun i tilfælde, hvor der er en direkte forbindelse mellem et annullationssøgsmål og en erstatningspåstand, kan erstatningspåstanden admitteres som accessorisk til annullationssøgsmålet, uden at den pågældende forud herfor har forelagt en ansøgning for ansættelsesmyndigheden om erstatning for det påståede tab, og uden at der er indgivet en klage over ansættelsesmyndighedens stiltiende eller udtrykkelige afslag på ansøgningen (præmis 58).

Henvisning til: Rettens dom af 24. januar 1991, sag T-27/90, Latham mod Kommissionen, Sml. II, s. 35; Rettens kendelse af 6. februar 1992, sag T-29/91, Castelletti m. fl. mod Kommissionen, Sml. II, s. 77, præmis 29.

Retten fandt, at det af sagsøgeren påståede tab i den foreliggende sag havde en tilstrækkelig direkte forbindelse med selve indholdet af bedømmelsesrapporten og omstændighederne i forbindelse med udarbejdelsen heraf, hvilket udgjorde genstanden for annullationssøgsmålet, såvel som med følgerne af denne bedømmelse for forfremmelsesproceduren. Kommissionens påståede fejl og de konstaterede forsinkelser vedrørte således alene den omtvistede bedømmelsesrapport. Eftersom den under sagen nedlagte annullationspåstand selv kunne antages til påkendelse, kunne også erstatningspåstanden admitteres (præmis 59).

2. *Realiteten*

a) Påstanden om erstatning for det påståede økonomiske tab

Retten bemærkede for det første, at den omstændighed, at aktmappen ikke var forskriftsmæssig eller var ufuldstændig – især fordi der savnedes en bedømmelsesrapport – da sammenligningen af ansøgernes fortjenester fandt sted, ikke er tilstrækkelig til annullation af en forfremmelse, medmindre det godtgøres, at denne omstændighed har kunnet have en afgørende indflydelse på forfremmelsesproceduren. Hertil kommer, at ansættelsesmyndigheden, såfremt der mangler en

bedømmelsesrapport, kan tilvejebringe andre oplysninger, hvorved en sådan mangel kan afhjælpes (præmis 73).

Henviſning til: Domstolens dom af 11. maj 1978, sag 25/77, De Roubaix mod Kommissionen, Sml. s. 1081, af 18. december 1980, forenede sager 156/79 og 51/80, Gratreau mod Kommissionen, Sml. s. 3943, af 10. juni 1987, sag 7/86, Vincent mod Parlamentet, Sml. s. 2473, og af 15. marts 1989, sag 140/87, Bevan mod Kommissionen, Sml. s. 701; Rettens dom af 16. december 1993, sag T-58/92, Moat mod Kommissionen, Sml. II, s. 1443.

Retten fandt for det andet, at det fremgik af dokumenterne i sagen, at Forfremmelsesudvalget tog stilling med fuldt kendskab til sagen, på grundlag af et fuldstændigt sagsmateriale samt på basis af en bedømmelsesrapport, der var endelig i artikel 7's forstand i vejledning i bedømmelse af tjenestemænd, der finder anvendelse i Kommissionen (præmis 74).

Retten bemærkede for det tredje, at sagsøgeren ikke til støtte for en påstand om et økonomisk tab, han hævdede at have lidt, med held kunne påberåbe sig de anbringender, hvormed han havde anfægtet selve lovligheden af den omtvistede bedømmelsesrapport, og som alle var blevet afvist ved nærværende dom (præmis 75).

Retten gav følgelig ikke sagsøgeren medhold i påstanden om erstatning af det hævdede økonomiske tab (præmis 77).

b) Påstanden om erstatning for det påståede ikke-økonomiske tab

Retten mindede om, at en bedømmelsesrapport »er tvungen af hensyn til en effektiv forvaltning og rationalisering af Fællesskabets tjenestegrene og til beskyttelse af tjenestemændenes interesser, ... den udgør en uundværlig del af vurderingen, hver gang den overordnede myndighed skal tage stilling til tjenestemandens karriere; ... en af administrationens ufravigelige pligter er altså at drage omsorg for, at denne bedømmelse udfærdiges på de i vedtægten foreskrevne tidspunkter, og at den tilvejebringes lovligt«. Den omstændighed, at bedømmelsesrapporten ikke foreligger, kan endvidere hos den pågældende fremkalde en tilstand af usikkerhed og ængstelse

med hensyn til hans faglige fremtid, som medfører et ikke-økonomisk tab, der kan give anledning til erstatning (præmis 78).

Henvisning til: Domstolens dom af 14. juli 1977, sag 61/76, Geist mod Kommissionen, Sml. s. 1419, samt ovennævnte dom i sagen Bevan mod Kommissionen; Rettens dom af 8. november 1990, sag T-73/89, Barbi mod Kommissionen, Sml. II, s. 619.

Retten fandt, at i den foreliggende sag skyldtes forsinkelsen med udarbejdelsen af den endelige bedømmelse utvivlsomt til dels sagsøgeren selv, som – i øvrigt lovligt – havde benyttet alle de procedurer, han rådede over i medfør af vejledning i bedømmelse af tjenestemænd, men også i et væsentligt omfang administrationen. Retten skønnede det herefter rimeligt, at der, med den begrænsning der fulgte af den for Retten nedlagte påstand, tilkendtes sagsøgeren 1 ECU i erstatning for hans ikke-økonomiske tab (præmis 79 og 80).

Konklusion:

- 1) **Kommissionen betaler sagsøgeren 1 ECU i erstatning for det ikke-økonomiske tab, han har lidt.**
- 2) **I øvrigt frifindes sagsøgte.**